РЕЦЕНЗИЯ

на представените трудове за участие в конкурс обявен от ЮЗУ
"Неофит Рилски" в ДВ, бр. 19 от 05.03.2024 за заемане на академичната

длъжност ДОЦЕНТ за Професионално направление 1.1. Теория и
управление на образованието (Образователни политики и управление
на образователни институции)

Рецензент:

проф. дн Ваня Спасова Георгиева

Кандилат:

гл. ас. д-р Мирослав Кирилов Терзийски

ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Образователното ниво на кандидата д-р Мирослав Терзийски отговаря на изискванията на процедурата за доцент и на особеностите на желаната от него работа като преподавател в професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието. То е постигнато в: Езикова гимназия "Акад.Л.Стоянов" с английски език, немски език и информационни технологии, бакалавърска степен по международни отношения и магистърска степен по европейска интеграция в ЮЗУ Благоевград, доктор по политология чрез защитена дисертация на тема "Дигитални технологии и политически елит", допълнителна квалификация в Деветнадесети Австрийско-Български Летен Колеж и Университета в Залцбург, Австрия.

Професионалният му опит като преподавател започва и продължава в ЮЗУ "Неофит Рилски" в Благоевград като хонорован преподавател от 31.01.2017, асистент д-р от 06.10.2020, главен асистент д-р в професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието от 27.09.2023. В рамките на последното десетилетие има многобройни участия в проекти и научни форуми, включително в чужбина, изготвяне и провеждане на редица лекционни курсове, включително и на английски език в магистърската програма по образователен мениджмънт към ЮЗУ, множество ръководства и рецензии на дипломни работи на магистри, десетки публикации в научни издания и конференции. Близо тридесет процента от публикациите му са на чужд език. От представените материали се вижда, че има пълно покритие на основните и допълнителните изисквания за заемане на академичната длъжност "Доцент, по необходимите национално значими показатели.

Всичко в представената документация показва наличие на гъвкавост, инициативност, добри умения за разпределение на функции и задължения, адаптивност към разнообразна работа в екипи и сътрудничество, богата комуникативна култура с доказано ниво на владеене на английски, немски и руски език.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ ЗА РЕЦЕНЗИРАНЕ МАТЕРИАЛИ

Рецензията си изготвям върху представени монография, студии, статии и доказани със сертификати участия в научни форуми извън публикациите му за придобиване на образователната и научна степен "доктор", както и извън участието му в конкурс за главен асистент в ЮЗУ " Н. Рилски".

Научните интереси на д-р Мирослав Терзийски като преподавател и изследовател в областта на управление на образованието са съсредоточени главно в три основни области: образователни политики, училищен мениджмънт и STEM образование. Специално внимание отделя и на някои проблеми в управлението на приобщаващото образование. Сред така избраните области от д-р Мирослав Терзийски приоритет има проблемът за мястото на образователната политика в управлението на образованието. Той в една или друга степен и в различни публикации прави анализ на явлението образователна политика, като засяга съществено възникването и развитието на европейската такава. Д-р Терзийски защитава тезата, че образователните политики са структуроопределящи на системата от управленчески решения не само на макрониво, но и на училищно ниво. Например както в монографията, така и в други негови публикации на тази тема той анализира как образователната политика може съществено да промени училищните практики и въобще принципите и прилаганите методи в образователната сфера. В публикациите му има добре изяснени връзки и разлики между понятията политика и образователна политика, съдържателните възможни компоненти на образователната политика, тенденциите в мисленето и вземането на решения.

Д-р Терзийски демонстрира богат опит в проучването на документация и различни източници за европейски форуми и проекти с цел очертаване на съществените ситуации в развитието на европейска образователна политика през последните десетилетия. Определен интерес се демонстрира към значението на възникналите политики, програми и стратегии за различните държави в ЕС и най вече за управлението на нашата образователна система. Последователността на промените са представени от него с обосновка на причинно-следствените връзки и следствията от тези промени. Той допълва наличната информация в българските публикации на тази тема с нови факти и най-вече с анализ на мястото и значението на европейските програми за прогреса в мисленето при изграждане на общото европейско образователно пространство.

Интересът му към училищния мениджемънт обхваща основни тематики, свързани с качеството на образование, фактори за неговата ефективност, принципите и методите на съвременно управление, възможните действия на училищния мениджър за преодоляване на конфликти, организацията и управлението на общо училищни събития създаващи партньорство и солидарност, съвременни подходи за управление на стреса в училищната организация и въобще формалната и неформална страна на училищното лидерство и възможните практики за повишаване на ефективността на управлението.

Като цяло, д-р М. Терзийски подчертава отговорността на ръководството на училището и директора за постигане на ефективност, но приема, че чрез споделено лидерство, възникващо от различни роли и нива в рамките на училищната общност, включително от учители, администратори, ученици и родители се достига до по-добро сътрудничество и по-голяма отговорност за подобряване на резултатите от преподаването и ученето.

Проявеният интерес от д-р Терзийски към интегрирането на нови подходи и технологии в образованието го води към анализ на възможни различни стратегии за прилагане на STEM и STEAM подходите у нас. Макар и на начално ниво се очертават бъдещи интереси на д-р М. Терзийски към управлението и организацията на учебни програми, учебни материали и проекти чрез интегриране на учебни дисциплини, и синергия от наука, практика и изкуство, в която се включват всички ученици.

Отделяйки внимание на управлението на *приобщаващото* образование д-р М. Терзийски защитава равнопоставеността, достъпността и справедливостта, налагани от образователните политики, целящи да гарантират, че всички ученици имат достъп до качествено образование, независимо от техния произход, способности и потребности. Той подчертава, че насърчаването на приобщаващи политики и практики е непрекъснат процес, който изисква ангажираност, сътрудничество и желание за адаптиране, учене и непрекъснато усъвършенстване на

квалификацията на учителите. По специално внимание отделя на спецификата на различни дейности при организацията и управлението на център за специална образователна подкрепа, както и на възможностите за партньорство чрез съвместно преподаване на редовния и ресурсния учител.

приноси

Приемам за достоверни приносите описани в документацията по процедурата. Като най значими могат да се обобщят следните от тях:

- Направен е не само аналитичен и систематизиран анализ на европейската перспектива за развитие на образованието чрез образователни политики и програми на ЕС, но на основата на изследване на конкретни проекти и тяхното въздействие, се предоставят практически знания за това как образователните политики се превръщат в действия на национално и училищно ниво.
- Предлагат се основани на доказателства стратегии за повишаване на качеството на управление в училищното образование, включително ефективното организиране на взаимодействието между семейството и училището, между училището и центровете за специална образователна подкрепа, развитието на споделеното лидерство, преодоляването на стрес и конфликти, усъвършенстването на приобщаващото образование, прилагането на STE(A)М технологии в образователната среда.

БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

На този етап от научното развитие на д-р Мирослав Кирилов
Терзийски преобладава теоретичното мислене и значително помалко оформянето на оригинални съвременни тези чрез емпирично
изследвани проблеми в образователната среда. Препоръчвам
насочването на усилия в емпиричното изследване на актуални

проблеми в управлението на съвременната образователна среда, за да се констатират и анализират на основата на факти например актуални проблеми на професионалната подготовка, образователните организации извън училищната среда, взаимодействието на училището с други институции имащи потенциала да подпомагат в една или друга степен образователни цели и дейности.

• Заслужава внимание интереса на д-р Терзийски към прилагането в образованието на подходи, които насърчават включването на всички учащи се в дейности, разчупващи традиционните методи на преподаване и интегриращи области като технологии, социални науки, свободни изкуства, музика, физически дейности и практически проекти (STE(A)M подхода) Препоръчвам засилване на този интерес защото той е свързан с една нова ниша в проблематиката на Професионалното направление "Теория и управление на образованието". В тази ниша са съсредоточени проблеми за организация и управление на интегрирани учебни планове, програми, учебни пособия и материали за различни нива на компетенции и образователни цели. Защото може да се каже, че съвременното интегративно мислене върви ръка за ръка с интегративната подготовка не само на подготвящи се за живота от различни възрастови групи ученици, но и в подготовката и квалификацията на управленци, включително мениджъри в образованието.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Давам положителна оценка за избор на академичната длъжност "Доцент" в ЮЗУ "Н. Рилски" Благоевград на д-р Мирослав Кирилов Терзийски. Основанията ми затова са следните:

• Добре структурирана, четлива, без празноти и достатъчна като

обем и качество информация в изготвената от него документация за

процедурата по избор в конкурса и за пред НАЦИД;

Наличие на достатъчно публикации след защитена дисертация

и избор за главен асистент, включително монография в качеството ѝ на

хабилитационен труд, която не повтаря предметната област и приносите,

направени в дисертационния труд;

Наличие на негови публикации в научни издания, реферирани

и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, както

и на цитирания на негови трудове от различни автори в различни издания;

• Натрупан достатъчно добър управленчески опит като

ръководител на магистърска програма по образователен мениджмънт с

преподаване на български и английски език, както и многобройно участие

в научно изследователски и образователни проекти със социално-

приложен ефект в разнообразни модели за управленческа дейност;

Необходима уникалност на текстовете в представените от него

в конкурса трудове, доказана чрез антиплагиатски програми и липса на

плагиатство съобразно приетата формулировка за такова в ЗРАСРБ.

28. 05. 2024 г.

Благоевград

Заличена информация на основание чл. 4, т.1 от

Рецензент: С Регламент ЕС 2016/679

проф. ди Ваня Спасова Георгиева

REVIEW

South-West University "Neofit Rilski" in the State Gazette, no. 19 of

05.03.2024 for obtaining the academic position of ASSOCIATE

PROFESSOR in professional direction 1.1. Theory and Management of

Education (Educational Policies and Management of Educational

Institutions)

Reviewer:

Prof. Dsc Vanya Spasova Georgieva

Candidate:

Chief Assistant Professor Dr. Miroslav Kirilov Terziyski

DATA ABOUT THE CANDIDATE

The educational level of the candidate, Dr. Miroslav Terziyski, meets the requirements of the procedure for associate professor and the specifics of his desired job as a lecturer in professional direction 1.1. Theory and management of education. It was achieved in: Foreign Language High School "Acad. Lyudmil Stoyanov" with English language, German language and information technologies, bachelor's degree in International relations and master's degree in European integration at South-West University "Neofit Rilski" Blagoevgrad, doctorate in Political science through a defended dissertation on the topic "Digital technologies and political elite", additional qualification in the Nineteenth Austrian -Bulgarian Summer College and the University of Salzburg, Austria.

His professional experience as a lecturer began and continues at the South-West University "Neofit Rilski" in Blagoevgrad as a part-time lecturer from 31/01/2017, assistant professor Dr from 06/10/2020, chief assistant

professor Dr in professional direction 1.1. Theory and management of education from 27/09/2023.

Within the last decade, Terziyski has participated in numerous projects and scientific forums, including abroad, had prepared and conducted a number of lecture courses, including in English in the master's program in Educational management at South-West University "Neofit Rilski", had written numerous guides and reviews of master's theses, have had dozens of publications in scientific journals and conferences. Nearly thirty percent of his publications are written in a foreign language. From the presented materials it can be seen that there is full coverage of the basic and additional requirements for occupying the academic position "Associate Professor" according to the necessary nationally significant indicators.

Everything in the presented documentation shows the presence of flexibility, initiative, good skills in the distribution of functions and duties, adaptability to diverse work in teams and cooperation, a rich communicative culture with a proven level of proficiency in English, German and Russian languages.

GENERAL CHARACTERISTICS OF THE MATERIALS SUBMITTED FOR REVIEW

I am preparing my review on presented monograph, studies, articles and participations in scientific forums proven by certificates outside of his publications for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor", as well as outside of his participation in a competition for chief assistant professor at the South-West University "Neofit Rilski".

Dr. Miroslav Terziyski's research interests as a lecturer and researcher in the field of educational management are mainly focused on three main areas: educational policies, school management and STEM education. Special attention is paid to some problems in the management of inclusive education.

Among the areas so chosen by Dr. Miroslav Terziiski, priority is given to the problem of the place of educational policy in the management of education. He, to one degree or another, and in various publications, analyzes the phenomenon of educational policy, significantly affecting the emergence and development of European policy. Dr. Terziyski defends the thesis that educational policies are structural determinants of the system of management decisions not only at the macro level, but also at the school level. For example, both in the monograph and in his other publications on this topic, he analyzes how educational policy can significantly change school practices and, in general, the principles and applied methods in the educational sphere. In his publications, there are well-explained connections and differences between the concepts of politics and educational policy, the substantive possible components of educational policy, trends in thinking and decision-making.

Dr. Terziyski demonstrates extensive experience in researching documentation and various sources for European forums and projects in order to outline the essential situations in the development of European education policy in recent decades. A certain interest is demonstrated in the importance of the emerging policies, programs and strategies for the different countries in the EU and especially for the management of our education system. The sequence of changes is presented by him with a justification of the cause-and-effect relationships and the consequences of these changes. He complements the available information in the Bulgarian publications on this topic with new facts and, above all, with an analysis of the place and importance of the European programs for the progress in thinking in the construction of the common European educational space.

His interest in school management covers basic topics related to the quality of education, factors for its effectiveness, the principles and methods of

modern management, the possible actions of the school manager to overcome conflicts, the organization and management of general school events creating partnership and solidarity, modern approaches to managing stress in the school organization and in general the formal and informal side of school leadership and possible practices to increase the effectiveness of management.

Overall, Dr. M. Terziyski emphasizes the responsibility of school leadership and the principal to achieve effectiveness, but accepts that through shared leadership arising from different roles and levels within the school community, including teachers, administrators, students and parents achieve better cooperation and greater responsibility for improving teaching and learning outcomes.

Dr. Terziyski's interest in the integration of new approaches and technologies in education leads him to analyze possible different strategies for implementing *STEM and STEAM approaches* in our country. Although at the basic level, Dr. M. Terziyski's future interests are outlined in the management and organization of curricula, teaching materials and projects through the integration of academic disciplines, and a synergy of science, practice and art, in which all students are involved.

Paying attention to the *management of inclusive education*, Dr. M. Terziyski defends the equality, accessibility and justice imposed by educational policies aimed at ensuring that all students have access to quality education, regardless of their background, abilities and needs. He emphasizes that the promotion of inclusive policies and practices is an ongoing process that requires commitment, collaboration and a willingness to adapt, learn and continuously improve teacher qualifications. Special attention is paid to the specifics of various activities in the organization and management of a Center for special educational support, as well as to the opportunities for partnership through joint teaching of the regular and resource teacher.

CONTRIBUTIONS

I accept as credible the contributions described in the procedure documentation. The following of them can be summarized as the most significant:

- Not only an analytical and systematized analysis of the European perspective for the development of education through educational policies and programs of the EU has been made, but on the basis of a study of specific projects and their impact, practical knowledge is provided about how educational policies are transformed into actions at the national level and school level.
- Evidence-based strategies are offered to increase the quality of management in school education, including the effective organization of interaction between the family and the school, between the school and centers for special educational support, the development of shared leadership, overcoming stress and conflicts, improving inclusive education, the application of STE(A)M technologies in the educational environment.

NOTES AND RECOMMENDATIONS

At this stage of Dr. Miroslav Kirilov Terziyski's scientific development,
theoretical thinking predominates and the shaping of original modern
theses through empirically researched problems in the educational
environment is significantly less. I recommend directing efforts in the
empirical study of current problems in the management of the modern
educational environment, in order to ascertain and analyze on the basis of
facts, for example, current problems of professional training, educational
organizations outside the school environment, the interaction of the school

- with other institutions having the potential to support to one degree or another educational goals and activities.
- It is worthy to note Dr. Terziyski's interest in applying approaches to education that encourage the inclusion of all learners in activities that break with traditional teaching methods and integrate areas such as technology, social sciences, liberal arts, music, physical activities, and hands-on projects (the STE(A)M approach). I recommend strengthening this interest because it is related to a new niche in the problems of the Professional field "Theory and Management of Education". In this niche are concentrated problems for the organization and management of integrated curricula, programs, teaching aids and materials for different levels of competences and educational objectives. Because it can be said that modern integrative thinking goes hand in hand with the integrative preparation not only of students preparing for life from different age groups, but also in the preparation and qualification of managers, including managers in education.

CONCLUSION

I give a positive assessment for the selection of the academic position "Associate Professor" at South-West University "Neofit Rilski" of Dr. Miroslav Kirilov Terziyski.

My reasons for this are as follows:

- Well-structured, legible, without gaps and sufficient in volume and quality information in the documentation prepared by him for the selection procedure in the competition and for the National Center for Information and Documentation;
- Presence of sufficient publications after the defended dissertation and selection for chief assitant professor, including a monograph in its

capacity as a habilitation work, which does not repeat the subject area and contributions made in the dissertation work;

- Presence of his publications in scientific publications, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information, as well as citations of his works by various authors in various publications;
- Accumulated good enough management experience as the head of a master's program in Educational management with teaching in Bulgarian and English, as well as numerous participation in scientific research and educational projects with social-applied effect in various models of management activity;
- Necessary uniqueness of the texts in the works presented by him in the competition, proven through anti-plagiarism programs and absence of plagiarism in accordance with the accepted wording for such in the Law on the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria.

28/05/2024

Blagoevgrad

Заличена информация на основание чл. 4, т.1 от

Reviewer: .. Pernament EC 2016/679

Prof. DSc Vanya Spasova Georgieva